

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouders	Zaak nr.	591203
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2019 – 68
Portefeuillehouders	K. Walters	Datum	8 november 2019
Informatie bij	Toine Leroi	Tel. nr.	(035) 629 2954

Onderwerp

Inspectierapporten Gecertificeerde Instellingen

Kernboodschap

De Inspecties Gezondheidszorg en Jeugd en Justitie en Veiligheid hebben onlangs onder zeven van de zestien Gecertificeerde Instellingen in Nederland onderzoek gedaan. De uitkomsten van dit onderzoek zijn op 8 november uitgebracht in de rapporten “Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd: toezicht bij de jeugdbescherming en jeugdreclassering” en “Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd: jeugdbeschermingsketen in gevaar”. Deze rapporten gaan niet in op specifieke Gecertificeerde Instellingen en/of regio’s, maar geven een algemeen beeld.

De inspecties concluderen dat Gecertificeerde Instellingen hun wettelijke opdracht onvoldoende kunnen uitvoeren. Factoren die hierin een rol spelen zijn de zwaarte van de doelgroep, personeelstekorten, verloop en verzuim van personeel, onvoldoende direct inzetbare, passende hulp en onvoldoende financiële zekerheid. Hierdoor kunnen kinderen te vaak niet rekenen op voldoende bescherming.

De conclusies uit de rapporten liegen er niet om en deze nemen wij dan ook zeer serieus. Kwetsbare kinderen en jeugdigen moeten zich juist in de situatie waarin zij zich bevinden, veilig weten. Verzuim, verloop en geld mogen nooit redenen zijn dat zij het kind van de rekening worden. De komende tijd verkennen wij samen met onze collega’s uit de regio en de Gecertificeerde Instellingen in welke mate de conclusies uit het landelijk rapport ook in onze regio¹ spelen en hoe wij daar snel de juiste acties op kunnen ondernemen. Hierover zullen wij u uiterlijk in het eerste kwartaal van 2020 nader berichten.

Aanleiding

Sinds de invoering van de Jeugdwet (2015) zijn gemeenten verantwoordelijk² voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Maatregelen in het kader van jeugdbescherming en jeugdreclassering worden uitgevoerd door Gecertificeerde Instellingen. Instellingen kunnen alleen een certificaat ontvangen als zij aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen. In Nederland zijn zestien Gecertificeerde Instellingen.

Jeugdbescherming en jeugdreclassering

Bij jeugdbescherming en jeugdreclassering gaat het om gedwongen hulpverlening voor jeugdigen tot 18³ jaar. Dit is altijd opgelegd door een (kinder)rechter:

¹ Het onderzoek is uitgevoerd onder zeven – van de in totaal zestien – GI’s en op basis daarvan wordt een landelijk beeld geschetst. Het is daarom van belang om samen met de GI’s en andere partners de situatie in onze regio nader te onderzoeken.

² Gemeenten dragen de verantwoordelijkheid voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdbescherming en jeugdreclassering.

³ De begeleiding vanuit jeugdreclassering kan doorlopen tot na de 18e verjaardag. Als het delict gepleegd wordt na de 18e verjaardag, dan is in principe het volwassenenstrafrecht van toepassing. Het jeugdstrafrecht kan echter tot 23 jaar toegepast worden als het ontwikkelingsniveau van de dader daartoe aanleiding geeft.

- Jeugdbescherming wordt ingezet om de veiligheid binnen gezinnen duurzaam te borgen. Het gaat hier bijvoorbeeld om een ondertoezichtstelling, waarbij ouders verplicht hulp en ondersteuning krijgen bij het opvoeden of een gezag beëindigende maatregel waarbij ouders het gezag over kinderen verliezen.
- Jeugdreclassering is een combinatie van intensieve begeleiding en controle voor jeugdigen die veroordeeld of verdacht zijn van een strafbaar feit of ernstig schoolverzuim. Doel van deze begeleiding en controle is dat de jeugdigen weer volwaardig mee kunnen doen in de samenleving.

In 2018 hebben zo'n 425 kinderen in de Gooi en Vechtstreek gebruik gemaakt van een jeugdbeschermingsmaatregel. 60 Jongeren kregen een jeugdreclasseringsmaatregel opgelegd.

Landelijk onderzoek door de inspecties Gezondheidszorg en Jeugd en Justitie en Veiligheid

De Inspecties Gezondheidszorg en Jeugd en Justitie en Veiligheid hebben onlangs onder zeven van de zestien Gecertificeerde Instellingen onderzoek gedaan. De uitkomsten van dit onderzoek zijn op 8 november uitgebracht in de rapporten "Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd: toezicht bij de jeugdbescherming en jeugdreclassering" en "Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd: jeugdbeschermingsketen in gevaar". Deze rapporten gaan niet in op specifieke Gecertificeerde Instellingen en/of regio's, maar geven een algemeen beeld.

Conclusies van de inspecties

De inspecties concluderen dat Gecertificeerde Instellingen hun wettelijke opdracht onvoldoende kunnen uitvoeren. Factoren die hierin een rol spelen zijn de zwaarte van de doelgroep, personeelstekorten, verloop en verzuim, onvoldoende direct inzetbare, passende hulp en onvoldoende financiële zekerheid.

Hierdoor kunnen kinderen niet altijd rekenen op voldoende bescherming. Deze factoren spelen volgens de inspecties – naast de Gecertificeerde Instellingen - bij nagenoeg alle instellingen in de jeugdbeschermingsketen, waaronder de Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis.

Samenwerking in de Gooi- en Vechtstreek

In Gooi en Vechtstreek is sinds 2019 de samenwerking tussen gemeenten en Gecertificeerde Instellingen geïntensiveerd. Wij informeerden u hierover eerder dit jaar via de brief "Stand van zaken Transformatieplan Jeugd". Gemeenten en Gecertificeerde Instellingen hebben afgesproken de knelpunten waar Gecertificeerde Instellingen mee te maken hebben zoveel mogelijk in partnerschap op te lossen. Deze samenwerking verloopt constructief.

Tegelijkertijd liegen de conclusies uit de rapporten er niet om en deze nemen wij dan ook zeer serieus. Kwetsbare kinderen en jeugdigen moeten zich juist in de situatie waarin zij zich bevinden, veilig weten. Verzuim, verloop en geld mogen nooit redenen zijn dat zij het kind van de rekening worden. De komende tijd verkennen wij samen met onze collega's uit de regio en de Gecertificeerde Instellingen in welke mate de conclusies uit het landelijk rapport ook in onze regio⁴ spelen en hoe wij daar snel de juiste acties op kunnen ondernemen. Hierover zullen wij u uiterlijk in het eerste kwartaal van 2020 nader berichten. Wij zijn én voelen ons gezamenlijk verantwoordelijk voor onze jeugdigen.

Toenemende lasten 2019 voor Jeugd

U ontvangt van ons vandaag ook een raadsinformatiebrief (2019-67) over de toenemende lasten in 2019 voor de Wet maatschappelijke ondersteuning en voor Jeugd. Beide raadsinformatiebrieven zijn niet los van elkaar te zien, zowel wat betreft problematiek als wat betreft mogelijke oplossingen. De problematiek van de toenemende lasten voor Jeugd en onze melding financiële afwijking voortkomend uit nieuwe eindejaar prognoses voor Jeugd hangen voor een belangrijk deel samen met de recente bevindingen van de inspecties over de Gecertificeerde Instellingen. Het al indringende gesprek tussen gemeenten en Rijk over mogelijke oplossingen wordt door de bevindingen van de inspectie verder geïntensiveerd.

⁴ Het onderzoek is uitgevoerd onder zeven – van de in totaal zestien – GI's en op basis daarvan wordt een landelijk beeld geschetst. Het is daarom van belang om samen met de GI's en andere partners de situatie in onze regio nader te onderzoeken.

Meer geld voor de Jeugdzorg

Het kabinet erkent de problemen bij de jeugdbescherming en kondigde gisteren en vandaag aan dit te willen oplossen door een stelselwijziging door te voeren: het organiseren van een deel van de jeugdzorg op een hoger schaalniveau dan gemeenten (zie [Kabinet-erkent-fouten-in-jeugdzorg-en-wijzigt-stelsel](#)), het dwingen van gemeenten tot een betere samenwerking en tot het betalen van een reëel tarief aan de Gecertificeerde Instellingen. Hiermee suggereert het kabinet dat door een andere aansturing en samenwerking het opeens mogelijk wordt geld te besparen, om de in het inspectierapport geconstateerde problemen (te weinig geld voor personeel, indexatie van tarieven en financiële stabiliteit) voor de jeugdbescherming op te lossen. Die maatregel is volstrekt onvoldoende. Het college van Hilversum vindt dat het kabinet daarmee zijn verantwoordelijkheid voor een complexe decentralisatie met te weinig financiële middelen opnieuw op de gemeenten afschuift. De gemeenten hebben meer geld nodig van het Rijk om de Jeugdzorg goed uit te voeren. De gemeenten zijn al ruim een jaar met minister De Jonge in gesprek over "meer geld voor de Jeugdzorg" en ondertussen lopen ook in onze Regio de uitgaven op de Jeugdzorg hard op. De tot nu toe toegezegde extra gelden zijn onvoldoende en slechts voor 3 jaar. De wethouders in de Regio zullen dit thema in de komende tijd op de agenda blijven zetten bij de G40 en de VNG. Aan onze raadsleden vragen wij daarom ook via hun partijpolitieke contacten het belang van goede jeugdzorg en daarmee samenhangende Rijksfinanciering onder de aandacht van kabinet en Tweede Kamer te blijven brengen.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de volgende berichten in de media:

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/inspecties-slaan-alarm-niveau-jeugdbescherming-is-onacceptabel-laag~bcfa467d/>

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/jeugdzorg-opnieuw-op-de-schop-kabinet-draait-decentralisatie-deels-terug~bede5983/>

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/11/07/kamerbrief-naar-een-betere-organisatie-van-jeugdhulp-jeugdbescherming-en-jeugdreclassering>

Uit de reactie van de VNG over de inspectierapporten, die vandaag is gepubliceerd blijkt dat ook de VNG de lijn volgt dat er naast bijvoorbeeld verbeteringen in de samenwerking structureel extra geld nodig is om tot een goed werkend stelsel te komen.

Ziet u daarvoor:

<https://vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/jeugdbescherming-en-jeugdreclassering/nieuws/eenvoudige-jeugdbeschermingsketen-is-hard-nodig>

Vragen

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, neemt u dan gerust contact op met Toine Leroi, adviseur Jeugd van de gemeente Hilversum (t.leroi@hilversum.nl), (035) 629 2954.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n): geen

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B&W-vergadering van 5 november 2019.